

Правління Національного банку України
Р І Ш Е Н Н Я

03 лютого 2026 року

Київ

№ 31

Про схвалення Змін до Методичних рекомендацій щодо організації
корпоративного управління в банках України

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою сприяння фінансовій стабільності, а також стабільності банківської системи України Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Схвалити Зміни до Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України, схвалених рішенням Правління Національного банку України від 03 грудня 2018 року № 814-рш (зі змінами), що додаються.
2. Банкам України до 31 липня 2026 року рекомендовано розробити / доопрацювати, затвердити та запровадити внутрішні документи з питань сталого розвитку.
3. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Оксана Присяженко) довести до відома банків України інформацію про прийняття цього рішення.
4. Рішення набирає чинності з дня, наступного за днем його прийняття.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 22

Зміни до Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України

1. Пункти 2, 3 розділу I викласти в такій редакції:

“2. Терміни в цих Методичних рекомендаціях вживаються в такому значенні:

1) відповідальне ведення бізнесу (англійською мовою *responsible business conduct*) – комплексний процес, спрямований на досягнення цілей сталого розвитку, який передбачає здійснення діяльності з дотриманням принципів сталого розвитку, запобігання та мінімізацію негативного впливу на навколишнє природне середовище та права людини;

2) впливова особа – керівник підрозділу внутрішнього аудиту, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, керівник окремого підрозділу із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, якщо такий керівник/менеджер не є членом правління, інша особа, професійна діяльність якої має значний вплив на профіль ризику банку (крім члена органу управління);

3) глобальні цілі сталого розвитку – 17 цілей, що визначені Резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об’єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 “Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року”;

4) “зелене” фінансування – здійснення банком операцій, спрямованих на фінансування екологічних проєктів, включаючи зменшення викидів парникових газів, управління відходами, охорона навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття, підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваної енергетики, впровадження циркулярної економіки, що сприяють досягненню екологічних цілей;

5) “зелений камуфляж” (англійською мовою *greenwashing*) – введення в оману клієнтів/контрагентів/споживачів, інвесторів або інших учасників ринку через неналежне/неправдиве відображення цілей/завдань щодо сталого розвитку у заявах, деклараціях, діях, повідомленнях або пропозиціях продуктів/сервісів;

6) керівники підрозділів контролю – головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер і керівник підрозділу внутрішнього аудиту;

7) колективна придатність – наявність у членів наглядової ради банку (далі – рада банку), членів правління банку спільних/сукупних знань, навичок, професійного та управлінського досвіду в обсязі, необхідному (достатньому) для розуміння всіх аспектів діяльності банку, адекватної оцінки ризиків, на які банк може наражатися, прийняття виважених рішень, а також для забезпечення ефективного управління та контролю за діяльністю банку в цілому з урахуванням функцій, покладених на такий орган законодавством України, статутом банку та його внутрішніми документами;

8) корпоративне управління – система відносин між учасниками, радою банку, правлінням банку та іншими зацікавленими особами, яка забезпечує організаційну структуру та механізми, через які визначаються цілі банку, способи досягнення цих цілей, а також здійснюється моніторинг їх виконання. Корпоративне управління визначає спосіб розподілу повноважень і відповідальності між органами управління, а також способи прийняття ними рішень;

9) обов’язок дбайливого ставлення – обов’язок керівників банку приймати рішення та діяти в інтересах банку на підставі всебічної оцінки наявної (наданої) інформації;

10) обов’язок лояльності – обов’язок керівників банку діяти добросовісно в інтересах банку (а не у власних інтересах, інтересах іншої особи або групи осіб зі шкодою для інтересів банку);

11) особи, професійна діяльність яких має значний вплив на профіль ризику банку, – особи, які визначаються на підставі якісних і кількісних критеріїв згідно з політикою винагороди в банку;

12) підрозділи контролю – підрозділ з управління ризиками, підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (далі – підрозділ комплаєнс) і підрозділ внутрішнього аудиту;

13) принцип подвійної суттєвості (англійською мовою double materiality) – оцінка суттєвості впливу ESG-факторів у коротко-, середньо- та довгостроковому періодах, що здійснюється за двома напрямками:

оцінка впливу ESG-факторів на фінансовий стан банку/клієнта/контрагента, результати його діяльності, грошові потоки, доступ до джерел фінансування, економічну вартість капіталу [фінансова суттєвість (англійською мовою financial materiality)];

оцінка впливу діяльності банку/клієнта/контрагента на економіку, суспільство, навколишнє природне середовище, його клієнтів/контрагентів/споживачів [суттєвість впливу (англійською мовою *impact materiality*)];

14) система внутрішнього контролю – сукупність правил і заходів контролю над організаційною та операційною структурою банку, які включають процеси підготовки звітності і функції управління ризиками, комплаєнсу та внутрішнього аудиту;

15) система стримування та протидії – розподіл повноважень між органами управління та/або підрозділами банку (включаючи раду банку, правління банку, підрозділи контролю), який забезпечує взаємну підконтрольність, а також унеможливорює (упереджує) можливість прийняття органами управління рішень, які можуть призвести до негативних наслідків у діяльності банку;

16) стале фінансування (англійською мовою *sustainable finance*) – процес прийняття фінансових рішень щодо розміщення коштів (кредитування/інвестування) та/або залучення коштів (випуск власних інструментів залучення коштів), які враховують ESG-фактори та спрямовані на досягнення цілей сталого розвитку;

17) сталий розвиток (англійською мовою *sustainable development*) – збалансований розвиток економічної, екологічної та соціальної сфер, який спрямований на задоволення потреб нинішнього покоління, не ставлячи під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби;

18) ESG-ризик (англійською мовою *ESG risks*) – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок реалізації екологічного/соціального/управлінського ризику/ризиків через поточний або потенційний несприятливий вплив ESG-факторів, та які можуть реалізуватися через інші види ризиків, включно через кредитний ризик, ринковий ризик, операційний ризик, ризик ліквідності, ризик репутації, ризик концентрації;

19) ESG-фактори (англійською мовою *ESG factors*) – нефінансові фактори, що відображають екологічні, соціальні та управлінські характеристики, які можуть впливати на діяльність банку/клієнта/контрагента, його довгострокову фінансову стійкість.

Термін “керівники банку” використовується в значенні, визначеному в Законі України “Про банки і банківську діяльність” (далі – Закон про банки).

Терміни “кліматична нейтральність”, “циркулярна економіка” використовуються в значеннях, визначених у Законі України “Про основні засади державної кліматичної політики”.

Термін “зелені облігації” використовується в значенні, визначеному в Законі України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”.

Термін “декларація схильності до ризиків” використовується в значенні, визначеному в Положенні про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затверджене постановою Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами) (далі – нормативно-правовий акт Національного банку з питань організації системи управління ризиками в банках та банківських групах).

Інші терміни, що вживаються в цих Методичних рекомендаціях, використовуються в значеннях, визначених Законом про банки, іншими законами України, нормативно-правовими актами Національного банку.

3. Банк організовує корпоративне управління з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури та профілю ризику банку, а також особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк.

Державний банк організовує корпоративне управління з урахуванням вимог, визначених статтею 7 Закону про банки.

Банк, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належить державі, крім державного банку, організовує корпоративне управління з урахуванням вимог, визначених статтею 3 Закону України “Про управління об’єктами державної власності”.

Організація корпоративного управління в банку має бути спрямованою на сталий розвиток, включаючи відповідальне ведення бізнесу та управління ESG-ризиками, з урахуванням положень розділу XVI цих Методичних рекомендацій.”.

2. У розділі II:

1) в абзаці першому пунктів 16, 18 слова “(у разі наявності такої посади в банку)” виключити;

2) у пункті 20 слова “виконання рішень” замінити словами “контроль за виконанням рішень”.

3. Пункт 31 розділу IV викласти в такій редакції:

“31. Стратегія банку визначає наявне місце банку на ринку банківських послуг, а також містить інформацію про продукти/сервіси, операції, ринки,

регіони, сфери дії, у яких банк планує досягти переваги над конкурентами в майбутньому, способи досягнення запланованого результату, а також потреби банку щодо фінансових, операційно-технологічних і кадрових ресурсів.

Стратегія банку повинна ґрунтуватися на принципах економічної, екологічної, соціальної, управлінської відповідальності та спрямовуватися на досягнення цілей сталого розвитку.

Стратегія сталого розвитку банку може бути складовою стратегії банку або окремим документом, який є невід'ємною частиною стратегії банку. Банк визначає в стратегії сталого розвитку власні цілі сталого розвитку з урахуванням цілей сталого розвитку, визначених законодавством України, принципів, визначених у пунктах 149, 150 розділу XVI цих Методичних рекомендацій, а також глобальних цілей сталого розвитку.

Банк забезпечує підтримку належних знань керівників та інших працівників банку з питань сталого розвитку, включаючи управління ESG-ризиками.”.

4. У розділі V:

1) в абзаці п'ятому пункту 62 слова “нормативно-правовим актом Національного банку з питань ліцензування” замінити словами та цифрами: “Положенням про ліцензування банків, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 149 (зі змінами) (далі – нормативно-правовий акт Національного банку з питань ліцензування)”;

2) в абзаці першому пункту 73 слова “може обрати” замінити словом “обирає”.

5. У розділі XIII:

1) пункт 116 викласти в такій редакції:

“116. Рада банку несе відповідальність за організацію та ефективне функціонування системи внутрішнього контролю в банку, що включає систему управління ризиками та внутрішній аудит.

Рада банку забезпечує інтеграцію питань сталого розвитку в систему внутрішнього контролю, включаючи інтеграцію управління ESG-ризиками в загальну систему управління ризиками.”;

2) у пункті 125 слова “в нормативно-правових актах Національного банку з питань організації системи управління ризиками в банках України та банківських групах, а також з питань організації внутрішнього аудиту в банках” замінити словами та цифрами “в нормативно-правовому акті Національного банку з питань організації системи управління ризиками в банках та банківських групах, а також у Положенні про організацію системи внутрішнього контролю в банках

України та банківських групах, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 02 липня 2019 року № 88 (далі – нормативно-правовий акт Національного банку з питань організації внутрішнього аудиту в банках та банківських групах)”.

6. Пункт 129 розділу XIV викласти в такій редакції:
“129. Система винагороди в банку:

1) забезпечує ефективне корпоративне управління, комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, включаючи систему управління ризиками та внутрішній аудит;

2) ураховує стратегічні цілі банку, включаючи цілі сталого розвитку, та їх досягнення;

3) сприяє дотриманню корпоративних цінностей.”.

7. У розділі XV:

1) у пункті 145:

пункт після слів “результати його діяльності,” доповнити словами “досягнення цілей сталого розвитку,”;

слова “(уключаючи питання управління ES-ризиками)” замінити словами “(включаючи управління ESG-ризиками)”;

2) у пункті 147 слова “державне регулювання ринків фінансових послуг” замінити словами “фінансові компанії”.

8. Методичні рекомендації доповнити новим розділом такого змісту:
“XVI. Сталий розвиток банку

149. Банк організовує корпоративне управління, що забезпечує здійснення ним діяльності, включаючи співпрацю з клієнтами/контрагентами/споживачами, зі збалансованим дотриманням таких принципів сталого розвитку:

1) економічної відповідальності – економічне зростання, фінансування пріоритетних галузей економіки, ефективне використання ресурсів, довгострокова фінансова стійкість, управління ESG-ризиками, впровадження інноваційних технологій;

2) екологічної відповідальності – зменшення викидів парникових газів, управління відходами, охорона навколишнього природного середовища, збереження біорізноманіття;

3) соціальної відповідальності – повага до прав і свобод людини (захист населення, недопущення дискримінації, примусової чи дитячої праці, забезпечення гідних та безпечних умов праці), підвищення якості життя, доступ до здобуття освіти, забезпечення соціальної справедливості, інклюзії (доступність фінансових послуг, безбар'єрність, реінтеграція ветеранів, адаптація робочих місць), внесок у розвиток громад (соціальні, освітні та культурні проекти);

4) управлінської відповідальності – чесна конкуренція, прозора фінансова звітність, доброчесність у відносинах із зацікавленими сторонами, відповідальні ланцюги постачання (здійснення перевірки клієнтів/контрагентів щодо дотримання екологічних та соціальних стандартів), наявність антикорупційної політики.

Дотримання банком принципів сталого розвитку у відносинах з клієнтами/контрагентами має сприяти більшому усвідомленню клієнтами/контрагентами важливості відповідності їх діяльності екологічним та соціальним стандартам, установленим законодавством України.

150. Протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни участь банків у підтримці обороноздатності та енергостійкості країни, а також забезпечення безперервності їх діяльності відіграють ключову роль у забезпеченні економічного зростання, соціальних прав і свобод, доступу до фінансових послуг та відповідають принципам сталого розвитку шляхом забезпечення:

1) принципу економічної відповідальності з наданням пріоритету фінансуванню критичної інфраструктури (включаючи енергетику), оборонно-промислового комплексу, переробної промисловості, сільського господарства, а також сприянню відновленню бізнесу на деокупованих територіях і територіях стійкості;

2) принципу екологічної відповідальності з наданням пріоритету фінансуванню проєктів, спрямованих на ліквідацію наслідків екоциду, мінімізацію ризиків подальшого екоциду (включаючи наслідки і ризики, спричинені державою-агресором), зменшення ризиків вторинного забруднення (вод, ґрунтів, повітря), заохочення сталого землекористування та підвищення енергоефективності, із застосуванням тимчасових відступів з урахуванням поточних умов від загальноновстановлених екологічних стандартів, стандартів

енергоефективності, включаючи використання очисних установок, мобільних систем підтримки функціонування водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, енергозабезпечення;

3) принципу соціальної відповідальності з наданням пріоритету фінансуванню потреб у забезпеченні інклюзивності фінансових послуг, фінансуванню проєктів, спрямованих на забезпечення безпеки населення, розвиток системи цивільного захисту, захищеність об'єктів критичної інфраструктури;

4) принципу управлінської відповідальності з наданням пріоритету в забезпеченні безпеки життя та здоров'я працівників банку, його клієнтів/контрагентів, безперервності діяльності банку з урахуванням вимог Положення про організацію забезпечення безперебійного функціонування в умовах особливого періоду банківської системи України, діяльності небанківських фінансових установ та інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 червня 2024 року № 67.

151. Банк розробляє стратегію та політику сталого розвитку, інші внутрішні документи, спрямовані на їх реалізацію, з дотриманням принципу подвійної суттєвості, цих Методичних рекомендацій та законодавства України.

Банк має право керуватися національними та міжнародними стандартами та практикою щодо сталого розвитку, відповідального ведення бізнесу, управління ESG-ризиками, інформація щодо яких розміщується на офіційних сторінках Національної установи розвитку, Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Міжнародної фінансової корпорації, Організації економічного співробітництва та розвитку, Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку.

Банк, розробляючи внутрішні документи щодо сталого розвитку, має право враховувати ESG-фактори, перелік яких визначений у додатку 1 до Звіту Європейського органу банківського нагляду з питань управління та нагляду за ризиками ESG для кредитних установ та інвестиційних фірм (EBA/REP/2021/18).

152. Банк забезпечує реалізацію політики та стратегії сталого розвитку шляхом інтеграції цілей та завдань сталого розвитку в процеси, процедури банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту.

153. Рада банку затверджує стратегію та політику сталого розвитку, інші внутрішні документи банку з питань сталого розвитку та регулярно (не рідше одного разу на два роки) здійснює їх перегляд з метою актуалізації.

Рада банку у визначеному нею порядку здійснює контроль за реалізацією/дотриманням внутрішніх документів банку щодо сталого розвитку.

154. Банк забезпечує узгодженість стратегії та бізнес-плану банку зі стратегією та політикою сталого розвитку, стратегією управління ризиками, включаючи управління ESG-ризиками.

155. Банк визначає в стратегії сталого розвитку щонайменше:

- 1) візію, місію та цінності банку щодо забезпечення сталого розвитку;
- 2) комплексний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, сильних та слабких сторін банку, можливостей та загроз щодо сталого розвитку;
- 3) довгострокові цілі банку щодо сталого розвитку та шляхи їх досягнення з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни, включаючи:
 - підтримку обороноздатності країни та забезпечення безперервності діяльності банку протягом періоду воєнного стану;
 - забезпечення економічного зростання шляхом кредитування пріоритетних напрямів, включаючи оборонно-промисловий комплекс, критичну та енергетичну інфраструктуру, переробну промисловість, сільське господарство, а також підтримку відновлення бізнесу на деокупованих територіях і територіях стійкості;
 - забезпечення довгострокової фінансової стійкості, позитивного впливу на економіку, суспільство і навколишнє природне середовище;
 - ефективне використання ресурсів (ресурсоефективність);
 - зменшення викидів парникових газів;
 - стале фінансування, урахування розвитку “зеленого” фінансування, підтримку соціальних програм (включаючи програми інклюзії);
 - недопущення практики “зеленого камуфляжу”;
- 4) оцінку потенційного впливу ESG-факторів на діяльність та довгострокову стійкість банку;
- 5) завдання щодо мінімізації негативного впливу ESG-факторів;
- 6) завдання щодо навчання керівників та інших працівників банку із питань сталого розвитку;

7) завдання щодо комунікації та взаємодії з усіма зацікавленими сторонами (включаючи клієнтів/контрагентів/споживачів, Національний банк, інші державні органи) стосовно питань сталого розвитку.

156. Банк визначає в політиці сталого розвитку щонайменше:

1) коротко-, середньо- та довгострокові заходи щодо досягнення банком цілей сталого розвитку з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни;

2) напрями діяльності банку для забезпечення досягнення цілей сталого розвитку, включаючи:

цільові ринки сталого фінансування та їх загальні характеристики;

перелік продуктів/сервісів, що сприяють сталому розвитку;

перелік цільових напрямів сталого фінансування в розрізі галузей економіки, видів економічної діяльності, географічних регіонів;

фінансування пріоритетних галузей економіки, включаючи оборонно-промисловий комплекс, критичну та енергетичну інфраструктуру, переробну промисловість, сільське господарство, а також підтримку відновлення бізнесу на деокупованих територіях і територіях стійкості;

загальні критерії прийнятності об'єктів сталого фінансування, включаючи умови співпраці банку з клієнтами/контрагентами, з метою досягнення цілей сталого розвитку;

загальні умови сталого фінансування (кредитування/інвестування/залучення коштів): цінові, строковість, обсяги, види та рівень забезпечення (покриття) заборгованості;

порядок ухвалення кредитних/інвестиційних рішень, рішень щодо залучення коштів, включаючи емісію зелених облігацій;

порядок врахування висновку підрозділу з управління ризиками та підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) щодо врахування ESG-ризиків під час прийняття кредитних/інвестиційних рішень, рішень щодо залучення коштів, включаючи емісію зелених облігацій;

взаємодію з клієнтами/контрагентами/споживачами;

заходи щодо запобігання практиці “зеленого камуфляжу”;

3) перелік конкретних заходів за напрямами діяльності банку та його взаємодії з клієнтами/контрагентами/споживачами з урахуванням визначених банком цілей сталого розвитку, включаючи заходи щодо:

пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до них;

збереження природних екосистем, охорони біорізноманіття;

раціонального використання природних ресурсів, включаючи заходи з оптимізації споживання енергії, використання енергозберігаючого обладнання; зниження забруднення навколишнього природного середовища, включаючи управління відходами, зменшення викидів парникових газів та забруднюючих речовин;

впровадження енергоефективних технологій;

забезпечення рівності, інклюзії та недопущення дискримінації;

охорони праці та безпеки здоров'я, включаючи забезпечення безпечних та здорових умов праці для всіх працівників, дотримання вимог законодавства України у сфері охорони праці;

соціального захисту та благодійності шляхом підтримки соціальних ініціатив, співпраці з благодійними фондами;

підтримки та реінтеграції ветеранів, включаючи працевлаштування ветеранів, їх адаптацію до професійної діяльності;

відповідального надання послуг, включаючи розвиток ініціатив щодо підвищення фінансової грамотності населення та забезпечення фінансової інклюзії;

відповідальної та прозорої сплати податків;

належної практики корпоративного управління, включаючи прийняття рішень, що враховують принципи сталого розвитку;

4) заходи щодо розподілу повноважень та відповідальності щодо досягнення цілей сталого розвитку в межах організаційної структури;

5) механізми моніторингу та контролю, включаючи визначення ключових показників ефективності (англійською мовою Key Performance Indicators, KPI), досягнення цілей сталого розвитку;

6) заходи, спрямовані на забезпечення навчання та підвищення кваліфікації керівників та інших працівників банку з питань сталого розвитку;

7) заходи щодо забезпечення комунікації банку з усіма зацікавленими сторонами (включаючи клієнтів/контрагентів/ споживачів, Національний банк, інші державні органи), розкриття інформації, розгляду пропозицій, скарг і врегулювання спорів.

Банк має право визначити в політиці сталого розвитку перелік видів/напрямів/критеріїв діяльності клієнтів/контрагентів, які є неприйнятними для фінансування (далі – перелік винятків щодо фінансування).

157. Рада банку має право створити комітет з питань сталого розвитку та віднести до його повноважень:

- 1) моніторинг впровадження стратегії та політики сталого розвитку;
- 2) підготовку матеріалів та надання звітів раді банку з питань сталого розвитку;
- 3) надання рекомендацій, консультацій, пропозицій раді банку з питань сталого розвитку для прийняття нею рішень.

158. Підрозділи контролю під час виконання своїх функцій, визначених у нормативно-правовому акті Національного банку з питань організації системи управління ризиками в банках та банківських групах, а також нормативно-правовому акті Національного банку з питань організації внутрішнього аудиту в банках та банківських групах, ураховують визначені банком цілі сталого розвитку, дотримуючись внутрішніх документів банку щодо сталого розвитку.

159. Правління банку забезпечує:

- 1) розроблення внутрішніх документів банку, які забезпечують реалізацію стратегії та політики сталого розвитку, для їх затвердження радою банку;
- 2) функціонування системи внутрішнього контролю щодо реалізації стратегії та політики сталого розвитку;
- 3) розроблення та затвердження порядків та процедур щодо сталого розвитку та їх інтеграцію у процеси та процедури банку;
- 4) підготовку та надання раді банку управлінської звітності з питань сталого розвитку, включаючи звітність щодо ESG-ризиків, на які наражається банк, інформацію щодо нових видів продуктів/сервісів та/або значних змін у діяльності банку, що мають вплив на досягнення банком цілей сталого розвитку;
- 5) підготовку та надання раді банку пропозицій щодо необхідності внесення змін до внутрішніх документів банку щодо сталого розвитку;
- 6) розроблення та затвердження процедури прийняття банком рішень щодо сталого фінансування у межах реалізації внутрішніх документів банку щодо сталого розвитку, включаючи рішення щодо фінансування кредитних, інвестиційних проєктів клієнтів/контрагентів, а також рішення щодо залучення коштів, включаючи емісію зелених облігацій;
- 7) створення та застосування механізмів внутрішнього контролю та інших механізмів, що забезпечують своєчасне інформування керівників банку про

відхилення від політики сталого розвитку для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;

8) контроль за доведенням до відома відповідних підрозділів і працівників банку змісту стратегії та політики сталого розвитку, змін до них;

9) розроблення та затвердження програми навчання та підвищення кваліфікації керівників та інших працівників банку з питань сталого розвитку, включаючи управління ESG-ризиками та відповідальне ведення бізнесу.

160. Банк для забезпечення взаємодії з клієнтами/контрагентами/споживачами та з метою отримання інформації в межах реалізації проєкту, що фінансується банком, документів для оцінки ESG-ризиків, верифікації клієнта та надалі перевірки дотримання боржником умов кредитного договору, оцінки відповідності проєкту внутрішнім документам банку з питань сталого розвитку, стандартам діяльності міжнародних фінансових організацій щодо забезпечення екологічної та соціальної стійкості:

1) розробляє та впроваджує механізми зовнішньої комунікації та розгляду звернень, включаючи звітування про інциденти та нещасні випадки, що сталися в діяльності клієнта/контрагента протягом дії кредитного договору, механізми конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку клієнта / контрагента (англійською мовою *whistleblowing policy mechanism*);

2) визначає конкретні договірні зобов'язання, яких повинен дотримуватися клієнт/контрагент згідно з умовами кредитного договору для досягнення цілей сталого розвитку;

3) розробляє анкету (опитувальник) з оцінки ESG-ризиків клієнта/контрагента [далі – анкета (опитувальник)], яка(ий) містить перелік питань, що забезпечують можливість банку сформулювати судження щодо відповідності клієнта/контрагента банку критеріям сталого розвитку.

161. Банк розробляє анкету (опитувальник) з урахуванням стандартів діяльності міжнародних фінансових організацій щодо забезпечення екологічної та соціальної стійкості. Анкета (опитувальник) має забезпечувати розкриття достатнього обсягу інформації для верифікації клієнта/контрагента щодо його економічної, екологічної, соціальної та управлінської відповідальності та містити уніфікований перелік обов'язкових питань для оцінки ESG-ризиків клієнта/контрагента банку, включаючи інформацію про:

1) клієнта/контрагента банку, включаючи основний вид господарської діяльності, кількість працівників;

2) наявність законодавчого та нормативного регулювання діяльності клієнта/контрагента щодо економічних, екологічних, соціальних та управлінських аспектів:

розуміння та фактичне виконання клієнтом/контрагентом таких вимог;

наявність у клієнта/контрагента системи внутрішнього контролю за дотриманням таких вимог;

3) оцінку та управління клієнтом/контрагентом ESG-ризиками, включаючи наявність у нього розробленої політики управління ESG-ризиками;

4) зайнятість та умови праці, включаючи інформацію про інциденти та нещасні випадки за визначений банком період;

5) ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, включаючи управління відходами;

6) здоров'я та безпеку населення, включаючи наявність скарг населення на діяльність клієнта/контрагента;

7) придбання земельних ділянок, обмеження щодо використання земельних ділянок та вимушене переселення, включно через зміну цільового призначення земельних ділянок, що перебувають у користуванні;

8) збереження біорізноманіття і сталого управління живими природними ресурсами;

9) збереження культурної спадщини;

10) взаємодію із зацікавленими сторонами, включаючи місцеві громади, органи місцевого самоврядування, щодо проєкту, що фінансується банком;

11) розкриття інформації користувачам (контрагентам, інвесторам, аналітикам, іншим учасникам ринку) щодо діяльності клієнта/контрагента.

162. Банк розробляє типовий ESG-профіль клієнта/контрагента, що включає критерії, які забезпечують можливість оцінити відповідність клієнта/контрагента визначеним банком принципам сталого розвитку та внутрішнім документам банку щодо сталого фінансування.

163. Банк організовує роботу з питань сталого розвитку за такими напрямками:

1) координація роботи підрозділів банку щодо досягнення цілей сталого розвитку;

2) взаємодія/співпраця з клієнтами/контрагентами під час первинної оцінки їх відповідності типовому ESG-профілю клієнта/контрагента (первинна верифікація);

3) поглиблена оцінка клієнта/контрагента (за позитивного результату первинної верифікації) підрозділами банку згідно з розподілом функцій та повноважень з метою підготовки висновків та пропозицій, необхідних для прийняття управлінських рішень, визначення умов договорів, включаючи умови, які мають бути виконані клієнтом/контрагентом та/або яких клієнт/контрагент має дотримуватися протягом дії договору з метою забезпечення реалізації банком завдань сталого розвитку. Підготовка та ухвалення рішень;

4) контроль за виконанням/дотриманням клієнтом/контрагентом умов договору в частині дотримання встановлених умов, звітування, а також ескалація у разі встановлення порушень.

164. Банк приймає рішення щодо призначення особи, яка забезпечує координацію роботи підрозділів банку, до функціональних обов'язків яких належать питання сталого розвитку, ураховуючи управління ESG-ризиками, що включає надання роз'яснень та консультацій з питань сталого розвитку. Така особа повинна мати достатній рівень знань та кваліфікації, що забезпечують належне розуміння питань сталого розвитку.

165. Банк приймає рішення щодо призначення відповідального фахівця або створення підрозділу, відповідального за первинну верифікацію клієнтів/контрагентів шляхом аналізу їх відповідності типовому ESG-профілю.

166. Відповідальний фахівець/підрозділ (у разі його створення) з метою первинної верифікації:

1) перевіряє належність діяльності клієнта/контрагента до видів економічної діяльності, що включені до переліку винятків щодо фінансування (у разі визначення);

2) перевіряє наявність дозволів, ліцензій та сертифікатів у сфері господарської діяльності клієнта;

3) перевіряє клієнта/контрагента щодо недопущення практики “зеленого камуфляжу”;

4) проводить виїзд на місце діяльності клієнта/контрагента за потреби проведення додаткового аналізу його діяльності, проекту, що фінансується банком;

5) проводить економічну, екологічну, соціальну та управлінську попередню оцінку потенційного клієнта/контрагента та проекту, ураховуючи розроблену(ий) банком анкету (опитувальник);

6) визначає перелік ймовірних ESG-ризиків, на які наражається/може наражатися клієнт/контрагент під час своєї господарської діяльності, та ризиків, що можуть бути притаманні майбутньому проекту в разі його фінансування банком;

7) визначає (за потреби) потенційні коригувальні заходи (за потреби), умови, які доцільно включити до умов договору з клієнтом/контрагентом з метою дотримання визначених банком принципів сталого розвитку з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни, а також внутрішніх документів щодо сталого фінансування.

167. Банк має право прийняти рішення про здійснення фахівцем/підрозділом, відповідальним за первинну верифікацію клієнтів/контрагентів, контролю за дотриманням клієнтом/контрагентом умов укладеного з ним договору та звітування, а також ескалацію у разі встановлення порушень.

Відповідальний фахівець, керівник підрозділу (у разі його створення) повинні мати достатній рівень знань та кваліфікації, що забезпечують належне розуміння питань сталого розвитку.

168. Відповідальний фахівець або підрозділ (у разі його створення) забезпечує збір даних для складання фінансової, статистичної та іншої звітності, а також іншої інформації, необхідної для реалізації банком стратегії та політики сталого розвитку, оцінки ESG-ризиків та управління ними.

169. Банк забезпечує здатність інформаційних систем збирати, реєструвати, накопичувати, зберігати, обробляти та формувати якісні та кількісні дані,

необхідні для виявлення, ідентифікації, аналізу, моніторингу, звітування (інформування) та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо сталого розвитку, включаючи управління ESG-ризиками.

170. Банк забезпечує дотримання культури з питань сталого розвитку, включаючи відповідальне ведення бізнесу та управління ESG-ризиками, та створює необхідну атмосферу (англійською мовою *tone at the top*) шляхом:

1) інтеграції в корпоративні цінності банку цілей та принципів сталого розвитку, а також запровадження адекватних та ефективних заходів щодо їх належного дотримання на всіх організаційних рівнях банку;

2) забезпечення розуміння як керівниками банку, так й іншими працівниками банку їх ролі в питаннях сталого розвитку для досягнення банком цілей сталого розвитку;

3) просування обізнаності щодо питань сталого розвитку шляхом забезпечення систематичного інформування всіх підрозділів банку про мету і завдання стратегії та політики сталого розвитку, процедури з управління ESG-ризиками (внутрішні комунікації);

4) розроблення програм комунікації з клієнтами/контрагентами/споживачами з метою їх обізнаності щодо цілей та принципів сталого розвитку, відповідального ведення бізнесу (зовнішні комунікації) з урахуванням пріоритетів сталого розвитку протягом періоду воєнного стану, повоєнного відновлення та відбудови країни.